

Ma már csak emlék, mikor még...

Az épület előtt elhajtva látom, nem lesz egyszerű nap. A bejáratnál rendezetlen sorokban nagy embergomolyag, a türelmesebbek néhány lépés távolságot tartva, falnak dölve, kisköröket alkotva fújják a nehéz füstöt. Gyűjtják egyiket a másik után, tudják, talán az egész napjukat itt töltik. Egyetlen ismerős arc sejlik fel a tömegben, Eta mama, a reggeli takarítós, aki azt vizslatja félő tekintettel, hogy mennyi csikk gyűlik majd össze a fal sarkában, amit persze neki kell majd lapátra teregetnie. De szólni nem mer, túlerőben vannak a dohányosok.

Az épületbe lépve... Szép szófordulat, csak kivitelezhetetlen. Úgy szorítják a hátukkal a lengő ajtót a bent lévők, mintha az életük függne tőle. Hát, mondjuk, a közfoglalkoztatás átmenetileg tényleg az életük. Lejárt a program, be kell jönni, hogy ha új indul, újra lehessen menni. Minden ütemezés ellenére reggel fél nyolckor már közel ötszázan vannak az épületben, amelyet enyhén szólva nem ennyire hitelesítettek és nem is erre építettek. Hiába az időpontra hívás, ha „bejött a busz, akkor bejött, hátha hamarabb sorra kerülök”. Mondom, ötszázan állják az utamat és úgy tesznek, mintha nem akarnák engedni, hogy ma dolgozzak. Pedig valahogy fel kell jutnom a harmadikra. Na, nem azért ülök ott, hogy hozzám ügyfél ne jusson fel...

No, most nem is tudna. Már a lépcsők is telítve, a fokokon úgy ülnek sorban az emberek, mint verebek a villanydróton. Alig negyedórája nyitottuk meg az ajtókat, néhány perce lehetnek itt, de már mindenki vörösödik, izzad, forró lehelet párasítja az épületet. A fejek fölött elpillantva látom, hogy az ügyfelesek, de még a projektések is szedik be a papírokat, fordulnak be az ajtón, kezdik a melót. Elkapok egy-két tekintetet. Szürkére festi őket a feszültség, hogy ma se megyek ki pisilni se, mert még azért is megszólnának az órák óta várakozók. Fiókból huppan be a szendvics falatonként és egy jó mély slukkot se szívhat senki se a levegőből, se a cigarettájából. Ez a nap nem az a nap.

Apropó levegő, ahogy szintről szintre haladok, sorra kérem az ablaknál lévőket, hogy ha nem fáznak, tárják ki az ablakokat. Ilyen helyzetben nagyon sokan válnak József Attila rajongóvá és vele együtt kiáltják: Levegőt!

Már a harmadikon járok, amikor az utolsó lépcsőn egy húszas éveit elején járó anyuka éppen balmenetesen feltekeri a jobb mellére csöppségét, hogy első sorban közvetlen adagolással ételt adjon a dednek, másrésztől, hogy ne állapítsuk meg róla, hogy tiszta apja, mert úgy tud üvölni, mint egy átlagos kocsis. Bennem a döbbenet, a férfitársadalomban a kíváncsiság lobban fel. Ha az érdeklődő tekintetek perzselni tudnának, az ifjonti anyuka mellkasán harmadfokú sérülések keletkeznének. De én is kapok a haragos pillantásokból, amikor a

kismamának gyorsan, egy kicsit ellentmondást nem tűrően felajánlom, hogy nyugodtan menjen be a szobámba és intim folyamatát kezelje intímen. Hálás tekintete jelzi, hogy neki is bántó volt a „szitu”.

Magára hagyom, és abban a pillanatban beindul az élet. Mivel az ivararány a foglalkoztatási szakterületen azért még mindig a hölgyek irányába húz, az épületben szinte az egyetlen szabad vegyértékű férfinak számítva a – természetesen – női portásunk hív, hogy a földszinten van egy kis affér a WC-ben. Sok mindenhez értek, de a vízvezeték szerelésből csak a dugulás elhárítást tanultam meg a katonaságnál, így a tarkóig szalad a szemöldököm, hogy miért éppen én? Útközben szólnak, hogy hozzak új ügyfeles széket az egyik szobába, mert valaki ott bent ment ki...

A földszinten, a férfi WC előtt sejtelmes arccal állnak az emberek. Egyik se közlékeny, csak pillantgatnak az ajtó felé. Ahogy az emeletfutás, az embereken való átvergődés után lecsillapodik a fejem és az alapzajon keresztül koncentrálni tudok, már számomra is egyértelmű a somolygás oka. Az ajtón és a vágyon túli hangok arról árulkodnak, hogy két erő teljében lévő test egymásnak feszült, de egy cseppet sem haragszanak egymásra. Sőt! Elég hangosan szeretik egymást.

Nincs idő gondolkodni, határozott kopogás, mély baritonnal átdörgöm a furnérlemez okozta akadályt és egy „kérem, engedjenek be!” felkiáltással már nyomom is a kilincset. Szinte tudtam, hogy mögöttem valaki elsüti a poént, hogy „mi van főnök, be akar szállni?”, de már tekintetemmel terelgetem is kifelé a megszeppenés vagy a bűntudat legkisebb szikráját sem mutató párocskát. Büszkébbnek inkább a kicsilányt látom, de a másik is feszít...

Ekkor jut eszembe, hogy kismamámat a szobámban hagytam. Már a kezemben a telefon, hogy rácsörögjek valamelyik ügyfelesre, hogy vegye előre, de tudom, hogy ebből balhé lesz, akkor minek a sorszámosztó, meg...

Véletlenül a bejárati ajtó felé pillantok. A parkoló autók tömegét konkrétan lesajnálva, csak úgy hányaveti srégen egy koromfekete „bömcsi” felpattan a járdára. Apu komótosan kipréseli testét előről, ami olyan mint egy hegyomlás, anyuci, pedig negyvenkilós versenysúlyával és egy kisbabával száll ki hátulról. Még nagymama is előkerül egy pléddel. Már érdekel a jelenet, bár sajnos ismerem. Anyuka lekapja magáról a délelőtti fényben a szomszéd vármegyéig fénylő fuxokat, amit apu lezseren zsebre dug. A kicsiről leveszik a márkás kabátkát, anyuka ledobja a feszülős bőrjakót és csak úgy kigombolt egyszerű blúzban ölébe veszi a kis koszos plédbe közben becsavart gyereket. És megindul az ajtó felé. Mondom, ismerem. hamar akar végezni. És bízik az emberek jóindulatában. Járadékos, jelentkezni jött.

Kinyitom előtte az ajtót, de úgy hogy el is állom. Van köztünk közel félméternyi magasságkülönbség. Rám néz. Látja rajtam, hogy láttam. Mindent. Az autót, a fuxot, a megrendezett jelenetet. Tudja, hogy tudom. „Időpontra tetszett érkezni?” Nem szól, csak inti fejével a nemet. „Hívták?” A válasz ugyanaz. „Van még ideje a kötelező jelentkezésig?” Végre igen a válasz. „Maradhat drága, de látja, itt lehet este nyolcig nem tetszik sorra kerülni!” Nem buta. Nem veti be az örök adut, a gyereket. Visszafordul. Én is. Akkor is látom, hogy ajtók ki, édesanyám erkölcsi beállítottságáról kéretlenül nyilatkozik becses férje, ő gyorsan beül a hátsó ülésre, a gyerek pedig a több ponton rögzíthető és záródó és önetetős és zenélő gyerekülésbe, jakó, fux fel. Csikorognak a kerekek... Nem ítélem el. Nem. Nem is tehetem. No, még tv sztár is ült már itt azért a néhány ezer forintért, mert az jár neki...

Csikorognak a fogak is. A másodikon egy cukorbeteg asszonyka majdnem bekómál. A mentők nem olyan finomkodva törnek át a lassan ritkuló embersoron, mint ahogy én.

A szobámban mintha egy vérfürdő után próbált volna a gyilkos gyorsan rendet tenni, de nem sikerült. Az asztalomon mázgas törlések, az automata iratmegsemmisítőben egy beszorult pelenka. Érdekes a leégett motor és a kis gyerekpisi együttes illata.

Beszállok a papírmunkába, szedem ki a nyomtatóba ömlő határozatokat és íratom alá ügyféllel, munkatárssal, tűzöm, adom. Mosolygok, köszönök, veszem, tűzöm, adom, mosolygok, köszönök. Édes kismamám pironkodva érkezik. Tudja, hogy tudom. Na, ezt gyorsan feloldjuk. „Nyugi, minden ok, mindjárt végzünk, csak itt tessék aláírni!” Olyan két ikszet kanyarít a lap aljára, hogy csak úgy füstöl. Még az arcomnak sem szabad megrezdülnie. Már éppen menne, amikor visszalép. „Bocsásson meg, nem régiben férjhez mentem.” És még egy ikszet kaligrafál a másik kettő elé...

Új nap, új tömeg. Ez lesz egy hétig. De ma gyorsabban feljutottam, nagy sóhajjal huppanok a székembe. Még egy kávé, aztán jöhet a „mindenes” munka.

Három asszonyka tépi fel az ajtómat, - talán egyet kopogtak előtte -, karjukon egy-egy gyerek.

- Szoptatni jöttünk....

Tapolcai Zoltán